

Nieuwsbrief 117

Mei 2023

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil je hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

Inhoud

Counseling

Toestemming gebruik gegevens en bloedplasma

NIPT

NIPT geïmplementeerd

NIPT-uitslag T21/18/13

NIPT-uitslag nevenbevinding

Engelse toelichting bloedafname NIPT

ETSEO en TTSEO

Kwaliteitssysteem echoapparatuur

ETSEO- en TTSEO-tarieven

Webpagina 'Vind een echocentrum in uw regio met overcapaciteit'

TTSEO

Webinar nieuwe TTSEO-leidraad en echocasuïstiek

Implementatie TTSEO-leidraad

Kwaliteitsbeoordeling TTSEO

Registratie TTSEO in bronsystemen

Onderzoek relatie kenmerken echocentra en kwaliteit TTSEO

Peridos

Wijziging rollen en rechten Peridos

Agenda

Counseling

Toestemming gebruik gegevens en bloedplasma

Ben je ervan op de hoogte dat het sinds 27 maart nodig is om de zwangere expliciet om toestemming te vragen voor het gebruik van haar gegevens voor toekomstig wetenschappelijk onderzoek? Hetzelfde geldt voor het gebruik van overgebleven bloedplasma dat is afgenomen voor de NIPT. Je leest er alles over in de [Factsheet Toestemming vragen vanaf 27 maart 2023](#).

NIPT

NIPT geïmplementeerd

De NIPT in het reguliere screeningsprogramma is van start gegaan per 1 april. In de eerste weken zijn er veel aanvragen gedaan en al ruim 7.500 uitslagen afgegeven. Het merendeel van de aanvragen gaat goed, maar er zijn ook nog aandachtspunten. Counselors zijn hier recent per e-mail/nieuwsbrief op gewezen.

NIPT-uitslag T21/18/13

Tijdens de TRIDENT-studie belden de labspecialisten van Nijmegen en Maastricht naar de aanvrager in de regio van SPN en SPSZON om ze attent te maken op een afwijkende NIPT-uitslag T21/18/13. De aanvragers kregen ook een e-mail uit Peridos, maar daar staat in het onderwerp niet of het om een afwijkende of normale uitslag gaat. De labspecialisten belden de aanvrager om deze attent te maken op de casus. De aanvrager kon dan meteen actie ondernemen en zo nodig instructies vragen aan de labspecialist voor het vervolg. Dit telefonisch contact is over het algemeen gewaardeerd, maar het kostte de labspecialisten veel tijd. Vanuit de NIPT-labs Rotterdam en Amsterdam is tijdens de TRIDENT-studie niet gebeld. Dit gaf geen problemen in de vervolgdagnostiek. Sinds 1 april 2023 is een regio niet meer met één NIPT-lab verbonden. Daarom is een uniforme werkwijze afgesproken:

Het NIPT-lab belt bij een aanwijzing voor T21/18/13 niet met de aanvrager. De e-mail uit Peridos is dan de enige notificatie. Open daarom alle notificaties in Peridos zodra je een notificatie e-mail ontvangt, want daarin kan een trisomie 21, 18 of 13 gemeld worden.

NIPT-uitslag nevenbevinding

Als er een aanwijzing is voor een nevenbevinding, neemt de klinisch geneticus voortaan in alle gevallen en in alle regio's eerst contact op met de counselor en daarna neemt de klinisch geneticus zelf contact op met de zwangere. Het is niet de bedoeling dat de aanvrager de zwangere hierover belt voorafgaand aan dit gesprek tussen de klinisch geneticus en zwangere.

Na het bericht van de klinisch geneticus regelt de counselor in het bronsysteem de verwijzing van de zwangere naar de klinisch geneticus in een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. De klinisch geneticus nodigt de zwangere zelf uit voor een gesprek in een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Engelse toelichting bloedafname NIPT

Zwangeren krijgen na het aanvragen van de NIPT een papieren aanvraagformulier mee. De belangrijkste informatie over de bloedafname is samengevat en in het Engels vertaald. Het document "Blood draw information for the client" is te vinden op www.peridos.nl.

ETSEO en TTSEO

Kwaliteitssysteem echoapparatuur

Vanaf het begin dit jaar wordt het kwaliteitssysteem voor echoapparatuur geïmplementeerd. Het Landelijk Referentie Centrum Bevolkingsonderzoek (LRCB) is volop bezig met het testen van de echoapparatuur in echocentra. Ook is een start gemaakt met de typekeuringen van nieuwe apparaten bij de leveranciers. De implementatiefase eindigt eind 2025; daarna zal het kwaliteitssysteem volledig werken. Tijdens het webinar van 18 april is een toelichting gegeven over het kwaliteitssysteem en zijn er vragen gesteld. Antwoorden en meer informatie vind je hieronder, in de [kwaliteitseisen](#) en op de website van het [LRCB](#). Eind dit jaar vindt een eerste evaluatie plaats van het kwaliteitssysteem.

Lijst van goedgekeurde apparaten

Op de website van het LRCB komt binnenkort een lijst van goedgekeurde apparaten (typekeuring). Als je na 1 januari 2026 een nieuw echoapparaat aanschaft, dan moet deze op de lijst met goedgekeurde apparaten staan. De leverancier van de echoapparaten vraagt de typekeuringen aan en betaalt deze. In het nieuwe kwaliteitssysteem is er geen onderscheid meer of een apparaat high end is of niet.

Meer informatie staat op de website van het LRCB bij het onderdeel [testen](#).

Aanschaf probes

Vanaf 2026 moeten niet alleen de echoapparaten die echocentra aanschaffen, maar ook de probes een typekeuring hebben (in combinatie met het gebruikte basisstation). Een probe is namelijk een belangrijk onderdeel van de beeldvormende keten. De probes worden tegelijkertijd met de echoapparaten gekeurd.

Periode tussen plaatsing echoapparaat en acceptatietest

Echocentra moeten zelf een acceptatietest aanvragen voor een nieuw apparaat. Het aanvraagformulier voor een acceptatietest staat op www.lcrb.nl/prenatale-screening. Tijdens de implementatiefase van het kwaliteitssysteem (tot 2026) mag het echocentrum op een nieuw echoapparaat al wel SEO's maken in de periode tussen aanschaf en acceptatietest.

Testen in het echocentrum

Mocht er twijfel zijn over de kwaliteit van de beelden, dan kun je via de SPN een incidentele test aanvragen. Het LRCB bepaalt of een incidentele test nodig is. De incidentele test brengt geen kosten met zich mee voor het echocentrum.

Een acceptatietest, periodieke test of incidentele test duurt maximaal 2 uur. De test wordt uitgevoerd op de locatie van het echocentrum. Tijdens de test kan het echoapparaat niet gebruikt worden. Er hoeft niemand van de zorginstelling bij de test aanwezig te zijn. Uiteraard mag dat wel en moet er toegang tot het echoapparaat verleend worden.

Let op!

Een incidentele test of een periodieke test vervangt nooit het reguliere onderhoud door de leverancier en de veiligheidskeuring van het apparaat.

ETSEO- en TTSEO-tarieven

Per 1 januari 2024 gaat de uitbetaling van het TTSEO over van de Zorgverzekeringswet naar de Rijksbegroting van VWS. VWS betaalt het TTSEO dan uit via de Regionale Centra, net zoals het ETSEO. In opdracht van het RIVM heeft KPMG een kostprijsonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn de verschillende beroepsverenigingen en de Regionale Centra betrokken. Dit tarief houdt rekening met de nieuwe leidraad TTSEO. De gebruikte berekeningssystematiek is ook toegepast op het ETSEO. Het RIVM heeft het rapport aangeboden aan VWS. Het is nog niet bekend of VWS het voorstel voor herziening van beide tarieven overneemt. In juni wordt een eerste reactie van VWS verwacht.

Webpagina 'Vind een echocentrum in uw regio met overcapaciteit'

De webpagina die [hier](#) te vinden is, zal in juni uit de lucht gehaald worden omdat de noodsituatie omtrent voldoende echocapaciteit voor de uitvoering van het ETSEO en TTSEO niet meer speelt en de informatie ook niet meer actueel is. Indien er nog gebruik wordt gemaakt van deze pagina, horen wij het graag via platform@clbps.nl.

Webinar nieuwe TTSEO-leidraad en echocasuïstiek

Op 18 april vond het webinar over de nieuwe TTSEO-leidraad plaats. Ook is informatie gegeven over het kwaliteitssysteem echoapparatuur. Het webinar is afgesloten met echocasuïstiek. Live keken 704 deelnemers naar het webinar. Het webinar is beoordeeld met gemiddeld een 8,5. Maar liefst 45 kijkers gaven een 10! Uit de toelichtingen bleek dat echoscopisten vooral casuïstiek zinvol en leerzaam vinden.

De toelichting over de TTSEO-leidraad en de presentatie over de echoapparatuur kunnen nog on demand bekeken worden, de casuïstiek niet. Je kunt dit [hier](#) terugkijken. Er kunnen geen accreditatiepunten behaald worden met terugkijken.

Implementatie TTSEO-leidraad

Vanaf [1 juni 2023](#) dient het TTSEO volgens de nieuwe [Leidraad TTSEO](#) gehanteerd te worden, zowel door counselors als door echoscopisten.

Tijdens het TTSEO dienen ook enkele obstetrische parameters te worden beoordeeld. In de [Leidraad obstetrische parameters](#) staan de uitvoering en referentiewaarden van de obstetrische parameters beschreven die tijdens het TTSEO of eventueel vervolg echoscopisch onderzoek worden beoordeeld. Tevens geeft het een toelichting hoe te handelen. De leidraad obstetrische parameters en het beoordelen van deze parameters vallen onder de verantwoordelijkheid van de beroepsgroepen.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het oude modelprotocol SEO zijn:

- Bipariëtale Diameter (BPD): hoeft niet meer te worden gemeten.
- Thorax: aanpassing in de beoordeling van de vorm en echogeniciteit van de longen in transversale opname, niet (meer) coronaal.
- Intactheid diafragma: aanpassing van het vlak van de beoordeling in twee sagittale opnamen, of in één coronale opname. Coronaal was altijd de norm, maar met het oog op het oppikken van een hernia zijn sagittale opnamen beter.
- Hart: aanpassing van wat in het 4-kamerbeeld moet worden beoordeeld.
- Symmetrie breedte atria en ventrikels, identificatie beide AV-kleppen, crux en continuïteit septa.
- Three vessel trachea view (V-sign) is toegevoegd. Gekantelde opname vanuit het transversale vlak, net iets hoger dan het three vessel view vlak waarbij het V-sign zichtbaar is. Het V-sign dient zich aan de linkerzijde van de trachea te bevinden.
- Navelstrenginsertie op de placenta is toegevoegd. Navelstrenginsertie op de placenta vastleggen met color Doppler. Dit is een obstetrische parameter en is daarom niet opgenomen in format scoreformulier voor de beeldbeoordeling TTSEO.

Kwaliteitsbeoordeling TTSEO

Vanaf 1 januari 2024 zal de TTSEO-logboekbeoordeling plaatsvinden volgens de nieuwe leidraad. Daarom zijn de [kwaliteitsbeoordeling](#), [het format scoreformulier TTSEO](#) en het [voorbeeldlogboek](#) aangepast.

Registratie TTSEO in bronsystemen

De bronsystemen voor registratie van het TTSEO volgens de nieuwe leidraad moeten uiterlijk 1 januari 2024 gereed zijn. Hoe je het TTSEO volgens de nieuwe leidraad in het bronsysteem registreert, zal in de periode van 1 juni 2023 tot 1 januari 2024 per bronsysteem verschillen. Zo nodig zal de bronleverancier je daar nader over informeren.

Onderzoek relatie kenmerken echocentra en kwaliteit TTSEO

In april 2023 is IQ Healthcare van het Radboudumc Nijmegen een onafhankelijk onderzoek gestart naar de relatie tussen de kenmerken van een echocentrum en de kwaliteit van het TTSEO. IQ Healthcare onderzoekt of er variatie tussen echocentra is in de uitvoering van het TTSEO, gemeten in verschillende uitkomstmaten zoals percentage verwijzingen en percentage incomplete SEO's. Daarbij zal ook onderzocht worden welke kenmerken van echocentra gerelateerd zijn aan deze variatie.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het RIVM-CvB en de Regionale Centra. Een projectgroep met vertegenwoordigers van de Regionale Centra, CLBPS, IQ Healthcare en het RIVM-CvB begeleidt het onderzoek. Ook de BEN, KNOV en NVOG zijn betrokken bij het onderzoek. Zij zijn gevraagd mee te denken in de opzet van het onderzoek, bij het opstellen van eventuele vragenlijsten en de communicatie. Daarnaast kunnen zij input geven bij het interpreteren van de resultaten. Het onderzoek duurt ongeveer een jaar.

Voor dit onderzoek worden geanonimiseerde gegevens uit Peridos gebruikt. Voor aanvullende informatie is het mogelijk dat echocentra een vragenlijst ontvangen of dat zij worden benaderd met extra vragen over de organisatie, om de resultaten van het onderzoek beter te kunnen duiden.

Peridos

Wijziging rollen en rechten Peridos

Vanwege de eisen aan de bescherming van persoonsgegevens vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de NEN-7510 Informatiebeveiliging in de zorg, zijn er enkele wijzigingen in de rollen en rechten in Peridos. Ook voor het aanvragen van nieuwe rollen en wijzigingen in rollen zijn er nieuwe afspraken gemaakt:

Alleen contactpersoon algemeen kan nieuwe rollen aanvragen of wijzigingen doorgeven

Tot nu toe gaven bij diverse counselingspraktijken en echocentra ook medewerkers met de rol 'Zorginstellingbeheerder' aan de SPN door als er wijzigingen nodig waren in de rollen in Peridos. Vanaf heden kan alleen nog de 'Contactpersoon algemeen' deze wijzigingen doorgeven. Dit kan via een e-mail naar spn-regionijmegen@radboudumc.nl met daarin de benodigde informatie of via het formulier 'Peridos aanvraagformulier rollen zorginstelling' op www.peridos.nl/aanmelden.

Controle actualiteit rollen door contactpersoon algemeen

Vanaf 7 mei ontvangt voortaan de contactpersoon algemeen tweemaandelijks een melding van Peridos met het verzoek te controleren of het overzicht van alle medewerkers met hun rollen binnen de organisatie nog actueel is. Dit overzicht gaat niet langer de zorginstellingbeheerder.

Zorginstellingbeheerder wordt databeheerder

De persoon met de rol 'zorginstellingbeheerder' behoudt de taak toe te zien op correcte en complete aanlevering van gegevens door de zorgverleners naar Peridos. Daarnaast is deze persoon aanspreekpunt voor Peridos- en bronsysteem gerelateerde zaken. De naam van de rol is daarom gewijzigd in 'databeheerder'.

Overzicht rollen en rechten

Voor een compleet overzicht van alle rollen en welke bevoegdheden ieder heeft voor Peridos: [klik hier](#).

Agenda

23 juni 2023	Basiscursus counselen over prenatale screening, Amsterdam (voor meer informatie: klik hier)
september 2023	Start opleiding ETSEO-echoscopist
14 november 2023	Landelijk algemeen webinar voor counselors en SEO-echoscopisten

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN-regionijmegen@radboudumc.nl

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen | Radboudumc | Interne post 464 SPN | Postbus 9101 | 6500 HB Nijmegen
www.spn-regionijmegen.nl | spn-regionijmegen@radboudumc.nl | T: 024-3619603